Чому жінки потурають домашньому насильству

Яна – молода мама двох хлопців. До декретної відпустки працювала продавцем одягу. Каже, перші дні шлюбне життя нагадувало солодку казку. Але потім тридцятитрирічного військового як підмінили. Спочатку словесні приниження, потім криваві синці. Дівчина втекла від уже колишнього чоловіка до кризового центру для жінок.

Яна Гурин, постраждала від насилля у сім'ї: «Я випадково в Інтернеті побачила про центр. Проживала у матері, а потім переїхала сюди, бо він переслідував, погрожував, залякував мене, моїх дітей. Це був жах суцільний. На даний момент він [жах] не скінчився.

Учора він на мене напав, викрутив мені руки, якби не перехожі, він би дійсно мене прибив так, як обіцяє. Мене перехожі довели до зупинки, і ми поїхали з дітьми. Тепер страшно навіть водити дитину до садочка. Де гарантія того, що він мене дійсно не доб'є?».

Центр відкрили у Полтаві рік тому. Ініціатори – обласна влада й благодійна організація «Світло надії». Двері відчинені для жінок, які опинились у складних життєвих обставинах. Це – внутрішньо переміщені, постраждалі від насилля, колишні ув'язнені, безпритульні, та навіть жертви торгівлі людьми.

Олена Чикурова, керівник Кризового центру адаптації для жінок, які опинилися у складних життєвих обставинах: «Всегда есть банк, большой банк одежды. Понятно, что тут нет услуги питания, женщины сами платят за питание. Но на случай, если тебя привозят без паспорта и средств к существованию, то всегда есть, чем накормить ребенка и маму».

Крім цього, для жінок – послуги психолога, юристів центру безоплатної правової допомоги та фахівців центру зайнятості.

Жити тут можна до трьох місяців. Цього вистачить, аби стати на ноги й позбутись статусу «жертви», говорить Олена Чикурова.

Олена Чикурова, керівник Кризового центру адаптації для жінок, які опинилися у складних життєвих обставинах: «Приспособленчество ни к чему хорошему не ведет, оно не выведет нас из кризисной ситуации. Такие женщины обычно возвращаются к мужьям, которые применяют к ним насилие, возвращаются к каким-то антисоциальным моментам жизни.

Мы мотивируем, мы говорим, требовательно относимся к тому, чтобы они детей устраивали в дошкольные учреждения, в школы, и выходили на работу. Потому что, пока ты не будешь экономически состоявшимся человеком, все эти психологические проблемы не решатся».

Марію, матусю півторарічного Станіслава, чоловік періодично душив, бив вагітною, а потім – вже на очах сина. Через ревнощі забороняв ходити на роботу, нападав на її батьків із газовим балончиком. Кривдник хизувався зв'язками у поліції, тож наслідків не боїться.

Марія Зимовець, постраждала від насилля у сім'ї: «Зразу, коли я сюди приїхала, він поїхав до моїх батьків, вибив їм двері, вибив двері в моїй кімнаті, бо думав, що я там. Якби там була моя дитина, уявляєте, як би вона злякалася?

Я неодноразово заявляла в поліцію, в мене 6 чи 7 заяв, але поліція казала: «А що ми зробимо, якщо він вам погрожує? Ті факти, що він бив, то ви не докажете, бо нема побоїв».

Із ситуацією Маші розбираються юристи центру. Ми ж поцікавились, що робити жінкам, коли близька для них людина стає небезпечною.

Світлана Чернова, виконуюча обов'язки директора першого Полтавського центру з надання безоплатної правової допомоги: «Жінки потерпають від насильства, коли чоловік виступає кривдником, але часто не хочуть про це говорити. Намагаємось

роз’яснити особам, що не треба мовчати про таку проблему, потрібно про неї говорити. І так люди розкриваються, стають рішучішими і йдуть на певні кроки».

Отже, викликайте поліцію. Звертайтесь до місцевих центрів безоплатної правової допомоги. Дзвоніть у соціальні служби. Дізнавайтесь контакти притулків. Номер Національної гарячої лінії з попередження домашнього насильства: 116 123 * або 0 800 500 335. Результат принесуть комплексні дії.

Юрій Ночовний, начальник відділу представництва першого Полтавського центру з надання безоплатної правової допомоги: «Кожен з органів, який уповноважений протидіяти домашньому насильству, не може діяти самостійно. Вони діють лише в комплексі. І, найголовніше, це робота поліції. Тому про перший випадок такого виду скоєння жінка має повідомити до районного відділку поліції.

Патрульні, які прибувають на місце події, згідно із Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» мають право накладати терміновий заборонний припис, який накладається до десяти днів. А найголовніше, що цим викликом фіксується факт даного правопорушення. Потім цей вид правопорушення має бути включений до Єдиного реєстру».

Терміновий заборонний припис, який може накласти поліція, це заборона у будь-який спосіб кривднику контактувати з постраждалою. Коли ж справа дійде до суду, на основі витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань, де зафіксовані усі виклики поліції та заяви жертви, суддя має право видати обмежувальний припис – шестимісячну заборону спілкуватись, листуватись, наближатись кривднику до постраждалої особи. Виборюючи право на безпеку, важливо не забути про докази та свідків.

Юрій Ночовний, начальник відділу представництва першого Полтавського центру з надання безоплатної правової допомоги: «Якщо ви знаєте, що ця особа була для вас не так давно рідною,

ви знаєте її повадки, ви знаєте, в яких умовах людина може мати психологічний тиск. Тож, ви маєте тримати під рукою технічний засіб, який може зафіксувати, наприклад, аудіо. Якщо нема такої можливості, банально забезпечте свідків. Сусіди, якщо погодяться, чи друзі, які можуть знаходитись у сусідній кімнаті. І про це не має знати кривдник, який може не зреагувати».

На рівні букви закону Українська держава береться забезпечувати жертвам насильства безоплатну соціальну, психологічну, медичну, правову допомогу. А до форм домашнього насильства, крім фізичного, відносять економічне, сексуальне і психологічне. Тож, є законні підстави протистояти кривднику. Головне для жінки – вирішити, чи цінує вона свою гідність і безпеку настільки, щоб узяти на себе турботу про своє життя. Бо економічна залежність від чоловіка є ледь не найбільш розповсюдженою причиною потурання жінок домашньому насильству.

Лариса Шило, Ігор Шквира, Полтава, «Вісті надії»